

Republika e Kosovës
Republika Kosova-Republic of Kosovo
Qeveria -Vlada-Government

Ministria e Bujqësisë, Pylltarisë dhe Zhvillimit Rural
Ministarstvo Poljoprivrede, Šumarstva i Ruralnog Razvoja
Ministry of Agriculture, Forestry and Rural Development

RAPORTI VJETOR (2023) I
MONITORIMIT TË SBZHR
2022 -2028

PËRMBAJTJA

1.	PËRMBLEDHJA EKZEKUTIVE	3
2.	SIPËRFAQJA E PËRGJITHSHME DHE SHFRYTËZIMI I TOKËS BUJQËSORE.....	5
	Tabela 1. Shpenzimi i buxhetit sipas kategorive për vitin 2023	5
3.	PROGRESI NË ZBATIMIN E OBJEKTIVAVE TË DOKUMENTEVE STRATEGJIKE.....	7
3.1	PROGRES KUNDREJT OBJEKTIVIT.....	7
3.1.1	Objektivi strategjik 1: Rritja e konkurrencës së sektorit agro-ushqimor dhe përmirësimi i efikasitetit dhe qëndrueshmërisë së prodhimit të fermës.....	7
	Tabela 2. Zbatimi i objektivit specifik 1.1	8
	Tabela 3. Buxheti miratuar dhe numri i aplikacioneve për masën 1.....	9
	Tabela 4. Buxheti miratuar dhe numri i aplikacioneve për masën 3.....	10
	Tabela 5. Zbatimi i objektivit specifik 1.2 për vitin 2023	11
3.1.2	Objektivi Strategjik 2: Menaxhimi i qëndrueshëm i resurseve natyrore	12
	Tabela 6. Zbatimi i objektivit specifik 2.1	12
3.1.3	Objektivi Strategjik 3: Mbështetje për bizneset në zonat rurale, rritjen e punësimit dhe përmirësimin e infrastrukturës sociale.....	13
	Tabela 7. Buxheti miratuar dhe numri i aplikacioneve për masën 7.....	13
	Tabela 8. Buxheti miratuar dhe numri i aplikacioneve për masën 5	14
	Tabela 9. Zbatimi i objektivit specifik 3.1 për vitin 2023.....	14
	Tabela 10. Zbatimi i objektivit specifik 3.2	15
3.1.4	Objektivi Strategjik 4: Reforma gjithëpërfshirëse institucionale dhe sektoriale për të krijuar shërbime publike efikase	17
4.	VLERËSIMI I ARRITJEVE KRYESORE	19
4.1	Histori suksesi	19
5.	VLERËSIMIN E SFIDAVE, MANGËSIVE DHE PENGESAVE.....	21
6.	RESURSET BUXHETORE.....	21
7.	KONKLuzionet dhe rekomandimet për hapat e ardhshëm.....	21
8.	RREZIQUET DHE HAPAT PËR ADRESIMIN E TYRE	23
	SHTOJCA 1	
	Matrica e raportimit (2023) për zbatimin e Planit të veprimit të SBZHR 2022-2028.....	24
	SHTOJCA 2	
	Tabela e vlerësimit të indikatorëve (2023) të zbatimit të SBZHR 2022-28.....	40

1. PËRMBLEDHJA EKZEKUTIVE

Duke pasur parasysh rëndësinë dhe peshën e sektorit të bujqësisë dhe zhvillimit rural në bruto prodhimin vendor (BPV), si dhe potencialin e lartë të këtij sektori për t'u zhvilluar më tej dhe për të gjeneruar të ardhura dhe vende pune, mund të themi që ky sektor padyshim zë një vend të rëndësishëm në zhvillimin e përgjithshëm ekonomik të vendit. Strategjia për Bujqësi dhe Zhvillim Rural duhet të kontribuoj në përdorim më të mirë të resurseve në bujqësi dhe në të njëjtën kohë arritjen e një niveli më të lartë të konkurrueshmërisë së prodhimit agro-ushqimor. Procesi i anëtarësimit të Republikës së Kosovës në BE kërkon harmonizimin e rregulloreve dhe standardeve të bujqësisë dhe zhvillimit rural me rregulloret dhe standardet e Politikave të Përbashkët Bujqësore (PPB) të Bashkimit Evropian, kjo është një arsye e fortë që Strategjia përmes veprimeve të përzgjedhura të kontribuoj në këtë drejtim.

Strategjia për Bujqësi dhe Zhvillimin Rural për periudhën 2022-2028 pasqyron nevojën për zhvillimin e sektorit të bujqësisë dhe zonave rurale, për të konkurruar në tregjet e Bashkimit Evropian dhe tregjet rajonale. Identifikon masat për rritjen e efikasitetit të prodhimit, përpunimit dhe marketingut bujqësor; ndërtimin e institucioneve të duhura, efektive publike dhe private; për të përmirësuar të ardhurat e fermave; për të siguruar që konsumatorët të kenë qasje në ushqim të sigurt dhe të shëndetshëm; për të optimizuar përdorimin e burimeve të tokës, pyjeve dhe ujit, në mënyrë të qëndrueshme dhe miqësore me ambientin dhe për të ndërtuar komunitete rurale të qëndrueshme përmes zhvillimit të qëndrueshëm rural.

Sipas analizave të përmbledhura janë identifikuar objektivat strategjike dhe specifike, të cilat janë:

OS 1: Rritja e konkurrencës së sektorit agro-ushqimor dhe përmirësimi i efikasitetit dhe qëndrueshmërisë së prodhimit të fermës

O. specifik 1.1: Mbështetje të ardhura të qëndrueshme të fermës dhe elasticiteti për të rritur sigurinë ushqimore
O. specifik 1.2: Rritja e konkurrencës dhe përmirësimi i orientimit ndaj kërkesave të tregut duke u fokusuar në kërkime, inovacion, teknologji dhe dixhitalizim
O. specifik 1.3: Përmirësimi i pozitës së fermerëve në zinxhirin e vlerës

OS 2: Menaxhimi i qëndrueshëm i resurseve natyrore (tokat, pyjet dhe uji)

O. specifik 2.1: Mbështetje në zbutjen dhe në përshtatjen me ndryshimet klimatike, si përdorimin e energjisë së ripërtëritshme
O. specifik 2.2 Mbështetje në nxitjen e menaxhimit të qëndrueshëm dhe efikas të tokës, ujit dhe
O. specifik 2.3 Mbështetje në mbrojtjen e bio-diversitetit, shërbimet e zgjeruara të ekosistemit dhe ruajtja e habitateve dhe peizazheve

OS 3: Zhvillimi i bizneseve në zonat rurale, rritja e punësimit dhe përmirësimin i infrastrukturës sociale

O. specifik 3.1: Promovimi i punësimit, rritjes, përfshirjes sociale dhe zhvillimit lokal në zonat rurale, përfshirë bio-ekonominë dhe zhvillimi i qëndrueshme i pylltarisë
O. specifik 3.2: Përmirësimi i kërkesave shoqërore për ushqimin dhe shëndetin, përfshirë ushqimin e sigurt, ushqyes dhe të qëndrueshëm, zoogjimin e mbeturinave të ushqimit, si dhe mirëqenien e kafshëve
O. specifik 3.4: Promovimi i barazisë gjinore, duke përfshirë pjesëmarrjen e grave në bujqësi dhe përfshirjen sociale të komuniteteve dhe grupeve të cënueshme

OS 4: Reforma gjithëpërfshirëse institucionale dhe sektoriale për të krijuar shërbime publike efikase

O. Specifik 4.1 Riorganizimi dhe funksionalizimi i plotë i AZHB-së si Agjenci IPARD
O. Specifik 4.2 Arritja e besueshmërisë për menaxhim dhe zbatim të buxhetit për masat e programi IPARD III
O. Specifik horizontal 4.3: Dixhitalizimi i sektorit dhe transferimi i njohurive

Zbatimi i SBZHR-së 2022-28 bëhet nga dy lloje të masave të politikës: Shtylla I (pagesa direkte/subvencionet), Shtylla II (grante - zhvillimi rural) të ngjashme me Politikën e Përbashkëtë Bujqësore (PPB) të BE-së, dhe nga projekte kapitale ose infrastrukturore dhe reforma institucionale që synojnë të funksionalizojnë më tej Ministrinë drejt një administrate publike më efektive.

Veprimet e identifikuar për të arritur përmbushjen e objektivave strategjike dhe specifike trajtojnë çështje të sigurimit dhe sigurisë së ushqimit, përmirësimin e të ushqyerit dhe promovimin e bujqësisë së qëndrueshme, ruajtjen e resurseve natyrore, barazisë gjinore gjithëpërfshirëse, punësimin të plotë dhe produktiv, si dhe promovimin e mirëqenies edhe çështjet socio-ekonomike të zonave rurale.

MBPZHR (AM/DMVR), në baza vjetore monitoron progresin e zbatimit të SKBZHR 2022-23, deri me tani është përgatitur dhe është publikuar raporti i monitorimit për vitin 2022.

Sa i përket raportit të dytë, i cili i referohet vitit paraprak, është përgatitur mbi bazën e matricës së planit të veprimeve, e cila është pjesë e strategjisë. Raporti mbulon vitin kalendarik (2023), dhe ofron të dhëna për progresin e arritur në zbatimin e prioritetëve dhe masave/veprimeve në lidhje me arritjen e objektivave të strategjisë. Qëllimi i këtij raporti është të përshkruaj ecurinë e zbatimit të strategjisë, përmes indikatorëve matës të monitorimit. Në këtë raport, janë shfrytëzuar tregues të ndryshëm të performancës: Treguesit e aktiviteteve, ku janë përshkruar aktivitetet e strategjisë, baza ligjore, aktivitetet që i referohen procedurave të ndërlidhura me procesin e zbatimit, pastaj janë prezantuar indikatorët financiar (inputet): buxheti i miratuar/shpenzuar. Më pastaj indikatorët e outputeve: Numri i projekteve/fermerëve aplikues/përfitues. Numri i fermerëve të cilët kanë marrë këshilla/trajtime, ndërsa përmes indikatorëve të rezultateve janë paraqitur sipërfaqet ekzistuese dhe të reja bujqësore/krerëve blegtoral të mbështetur përmes subvencioneve dhe granteve dhe sipërfaqet pyjore të ngritura përmes investimeve kapitale, sipërfaqet e rregulluara të kanaleve të ujitjes, etj.

Të dhënat e monitoruara/vlerësuara në raport janë marrë nga publikimet e AZHB-së, (DMPZHR, DK dhe PZHR 2022). Ndërsa të dhënat për indikatorët socio-ekonomik, i referohen publikimeve statistikore të ASK-së (gjatë prezantimit të këtyre indikatorëve në disa raste kemi hasur në mungesë të të dhënave për vitin raportues 2023).

Pjesë integrale e raportit është matrica e raportimit, në të cilat janë të prezantuara:

1. Objektivat/Veprimet
2. Afati i fundit
3. Buxheti (€) i Planifikuar/ Shpenzuar: 2023
4. Burimi i financimit
5. Përgjegjësitë për raportim
6. Produkti/Outputi
7. Referencë të dokumenteve
8. Progresi i zbatimit

2. SIPËRFAQJA E PËRGJITHSHME DHE SHFRYTËZIMI I TOKËS BUJQËSORE

Sektori i bujqësisë ka luajtur dhe vazhdon të luaj një rol shumë të rëndësishëm në zhvillimin ekonomik të vendit tonë, dhe duke pasur parasysh situatën me krizat e fundit globale, është vërejtur se bujqësia ka një rol kyç dhe është e ndërlidhur me secilën hallkë të sistemit të zhvillimit ekonomik.

Toka bujqësore është baza e prodhimit të bujqësore e cila siguron pjesën më të madhe të furnizimit me ushqim dhe siguron një numër kritik të shërbimeve të ekosistemit (për sigurimin e ushqimit). Prandaj, bujqësia është jetike për sigurinë ushqimore dhe mbështet Objektivat e Zhvillimit të Qëndrueshëm (SDG). Sipërfaqja e tokës bujqësore në Kosovë si resurs për të prodhuar ushqim për ti plotësuar kërkesat e vetëmjaftueshmërisë është mjaft i kufizuar.

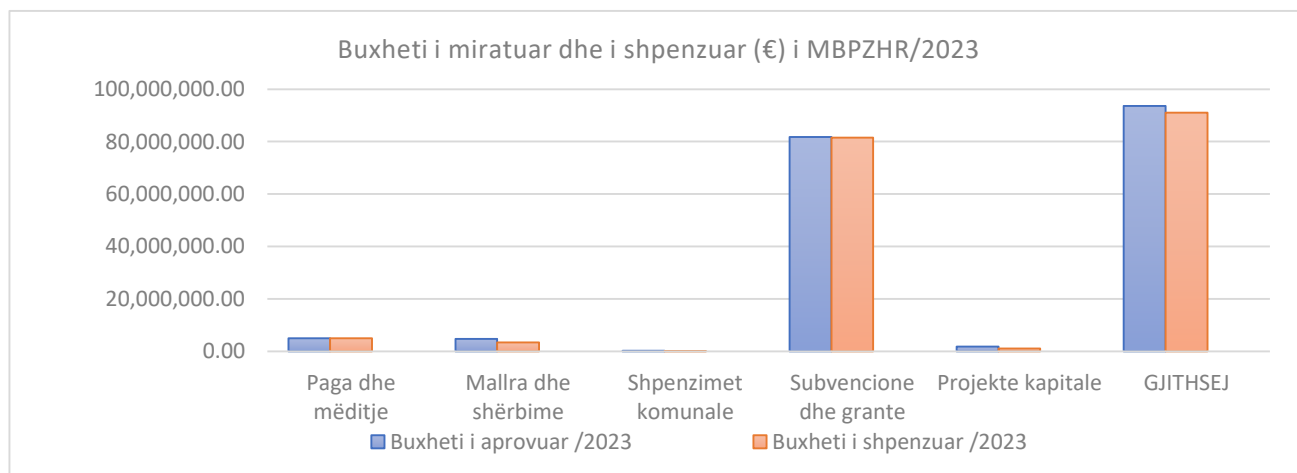
Në Kosovë bujqësia kontribuon në BPV 7.4%, apo 658 mil. €. Nëse i referohemi sipërfaqes së shfrytëzuar të tokës bujqësore për vitin 2022, sipas të dhënave të raportuara nga ASK ishte 420,482 ha, nga ku pjesa më e madhe prej 51.6% përbëhet nga kategoria livadhe dhe kullota, pasuar nga toka e punueshme me përqindje prej 44.8%, si dhe përqindja prej 3.6% apo 15,079 ha që janë: kopshtet, plantacionet e pemëve, vreshtave dhe fidanishtet.

Plani i Veprimit të SBZHR-së është miratuar në Qeveri sipas qe buxhetit të aprovuar paraprak d.m.th. KASH 2024-27. Qeveria nuk ka ndare buxhet për adresimin e të gjitha nevojave të identifikuar për arritjen e objektivave.

Tabela 1. Shpenzimi i buxhetit sipas kategorive për vitin 2023

Kategoritë	Buxheti i aprovuar /2023	Buxheti i shpenzuar /2023	% e buxhetit të shpenzuar
Paga dhe mëditje	4,966,809.30	4,966,809.30	100.00
Mallra dhe shërbime	4,743,259.25	3,401,055.99	71.70
Shpenzimet komunale	190,683.00	119,714.76	62.78
Subvencione dhe grante	81,825,513.00	81,492,355.39	99.59
Projekte kapitale	1,836,007.10	1,114,906.49	60.72
GJITHSEJ	93,562,271.65	91,094,841.93	97.36

Burimi: MBPZHR/DF

Burimi: MBPZHR

Nga të katër objektivat strategjike të lartpërmendura: Objektivi strategjik 1 - Rritja e konkurrencës së sektorit agro-ushqimor dhe përmirësimi i efikasitetit dhe qëndrueshmërisë së prodhimit të fermës. Veprimet e ndërmarra nga ky objektivi kanë absorbuar pjesën më të madhe të buxhetit. Nëse analizohen veprimet që janë realizuar nga kategoria subvencione / pagesa direkte do të shohim që ka realizim mbi 100% të buxhetit: Nga kategoria e pagesave direkte/subvencioneve dhe granteve, buxheti i aprovuar ishte 81,492,355.39 €, nga të cilat janë shpenzuar 47,257,539.35 € për subvencionimin e kulturave bujqësore, ku kanë përfituar: 25,742 përfitues, për subvencionimin e krerëve të kafshëve janë shpenzuar 12,975,105.20 € dhe kanë përfituar: 9,137 fermerë, për sasi të qumështit të dorëzuar janë shpenzuar: 2,769,908.27 €, janë përkratur: 1,858 fermer, për subvencionimin e sigurimeve bujqësore janë shpenzuar: 71,922.18 € dhe kanë përfituar 86 fermer. Sa i përket kompensimit të dëmeve në vitin raportues janë kompensuar dëme në vlerë prej: 1,368,855.68 €. Ndërsa nga projektet e zhvillimit rural/grantet, nuk kemi projekte të kontraktuara, pasi që procesi është në zhvillim e sipër.

Mbështetja e sektorit të bujqësisë dhe pylltarisë ka pasur edhe përmes investimeve kapitale: Sipërfaqet e pyllëzuara për vitin 2023 ishin 142.81/ha, numri i fidanëve të pyllëzuara: 357,025.00 copë (kontratë kornizë 36 muaj me mirëmbajtje), buxheti i shpenzuar; 142,226.77 €.

Sa i përket Investimeve kapitale për rehabilitimin, modernizimin dhe zgjerimin e sistemeve të ujitjes dhe të kullimit/drenazhit janë shpenzuar 4,240,031.44 €, është bërë rehabilitimi i sistemit të ujitjes për 7,750 ha sipërfaqe nën ujitje. Projekti do të vazhdon me një investim shtesë prej 10 mil €, kjo do të mundësojë rritjen e sipërfaqeve nën ujitje në 11,000 hektarë, ka pasur edhe investime tjera në digjitalizim dhe ngritje të kapaciteteve institucionale si dhe aktivitete të rregullta të ministrisë të cilat kontribuojnë në progresin e zbatimit të Strategjisë.

Ngecje ka pasur edhe në veprimet të cilat kanë qenë të planifikuara të zbatohen përmes financimit nga donatorët. Planifikimi i donatorëve shpesh nuk korrespondon me vitin e planifikimit dhe ndarjes buxhetore që ministria bënë. Aktualisht është duke u zbatuar projekti i GIZ-it në vlerë prej 7 milionë euro, financuar nga Komisioni Evropian me qëllim të ngritjes së kapaciteteve të AZHB-së drejt plotësimit të kriterëve dhe standardeve për qasje në fondin e para-anëtarësimit në BE.

3. PROGRESI NË ZBATIMIN E OBJEKTIVAVE TË DOKUMENTEVE STRATEGJIKE

3.1 PROGRES KUNDREJT OBJEKTIVIT

3.1.1 Objektivi strategjik 1: Rritja e konkurrencës së sektorit agro-ushqimor dhe përmirësimi i efikasitetit dhe qëndrueshmërisë së prodhimit të fermës

Objektivi specifik 1.1: Mbështetje për të ardhura të qëndrueshme të fermës dhe fleksibiliteti për të rritur sigurinë ushqimore

Për të rritur sigurinë ushqimore dhe qëndrueshmërinë e fermës janë ndërmarrë këto aktivitete:

Veprimi 1.1.1 - Kompensimi i dëmeve ne bujqësi te shkaktuara nga fatkeqësitë natyrore ne 24 komuna te Kosovës

Komisioni ka shqyrtuar të gjitha aplikacionet mbi bazën e kritereve të përcaktuara në vitin 2023, si rezultat i kompensimit te dëmeve janë kompensuar dëmet në vlerë prej 1,368,855.68 €.

Veprimi 1.1.2 - Subvencionimi i skemës se sigurimeve bujqësore (kultura bujqësore dhe kafshë)

Përgjatë vitit 2023, nga skema e sigurimit ne bujqësi (kultura bujqësore) nga buxheti i subvencioneve kanë përfituar 86 fermer nga skema e sigurimeve bujqësore në vlerë prej: 71,922.17€. Në dispozicion ishin dymbëdhjetë (12) produkte të siguruara indeks nga rreziqe të ndryshme për: mollën, rrushin, kumbullën, specin, dredhëzën, mjedrën, arrën, vishnjën, qershinë, fasulen, dardhën dhe misrin dhe tre produkte të sigurimit tradicional.

Veprimi 1.1.3 - Subvencionimi i fermerëve për kultura bujqësore për sipërfaqe/njësi dhe sasi të prodhimit për ha

Në vitin 2023, shuma totale e pagesave direkte për kultura bujqësore ishte 46,877,073.64 mil. €, ku pjesëmarrje më të madhe në gjithsej pagesat direkte për kultura bujqësore kishin: gruri (47%), misri (28%), perimet (9%), vreshtat (7%) dhe pemishtet ekzistuese (6%), ndërsa kategoritë e tjera marrin pjesë me 3% në totalin e pagesave direkte për kultura bujqësore. Grurë=16,509 përfitues 64,347.66 ha. Nga subvencionimi i prodhimit te pemëve ne total kanë përfituar 4.692 përfitues 5,523.58 ha, perime 6,556 përfitues 6,043.15 ha. Subvencionimi i prodhimit te lulediellit, kanë përfituar 18 fermer prodhues te lulediellit te cilët gjithsej kane kultivuar 283.3 ha. Për prodhim te mjedrës kanë përfituar 390 përfitues 937,278.85 kg mjedër te prodhuar. Është subvencionuar edhe prodhimi i materialit fidanor nga kjo kategori kane përfituar 17 përfitues 725,679 copë material fidanor. Prodhimi i rrushit është subvencionuar për ha dhe për litër te verës se prodhuar. Janë gjithsej 2,698 fermer përfitues përkatësisht 2,880.79 ha vreshta dhe 7,575,634.80 l vere te prodhuar dhe me 21 përfitues.

Veprimi 1.1.4 - Subvencionimi/ mbështetja e të ardhurave të fermave për kafshë (përveç skemës së cilësisë së qumështit)

Shuma e pagesave direkte për sektorin e blegtorisë në vitin 2023 ishte 12,975,105.20 €. Nga gjithsej pagesat direkte për fermat blegtorale për krerë të kafshëve janë mbështetur 9,137 përfitues. Ndërsa për subvencionim për krerë kafshe kane përfituar 5,270 përfitues respektivisht 51,726 krerë lopë qumësht, dele 1,107 fermer përfitues, respektivisht 136,483, krerë, dhi 737 përfitues 14,861 krerë, blete 3,000 përfitues 187,826 koshere blete, dosa 737 përfitues 18,425 krerë, pulat 75 përfitues 1,050,980 copë, viça 369 përfitues 5,644 krerë.

Veprimi 1.1.5 - Forcimi i shërbimeve këshilluese dhe përfshirja e inovacionit si pjesa thelbësore e transferimit të njohurive

Departamenti i Shërbimeve Këshillimore në MBPZhR, si çdo vit edhe për vitin 2023 ka vazhduar me realizimin e aktiviteteve në nivel qendror dhe lokal, duke përkrahur dhe ofruar këshilla dhe trajnime. Të gjitha aktivitetet e DShKT si trajnimet për ngritje të kapaciteteve, trajnimet për certifikim, trajnimet për fermer, këshillat dhe publikimet, organizohen bazuar në Ligjin për Shërbime Këshilluese nr. 04/L-074, dhe udhëzimet administrative që dalin nga ky ligj. Gjatë vitit 2023, është hartuar dhe miratuar Plani Strategjik i Sistemit Këshillues të Kosovës për Bujqësi dhe Zhvillim Rural, i cili ka për mision të mbështes dhe promovoj transferimin e njohurive dhe teknologjive për të rritur produktivitetin, cilësinë, standardet e sigurisë ushqimore, mbrojtjen e mjedisit, zhvillimin e qëndrueshëm në përputhje me objektivat e Strategjisë për Bujqësi dhe Zhvillim Rural dhe përafrimin me Politikën Bujqësore të BE-së. Bazuar në këtë plan strategjik, synohet ofrimi i shërbimeve këshillimore profesionale për fermerë në bazë të partneritetit publiko/privat.

Gjatë vitit 2023 janë shpërndarë rreth 4,891 broshura/fletëpalosje për fermer dhe komunitetin: 6,535 fermer përkrahur me këshilla teknike në zyrë në QIKK dhe 2,175 fermer me këshilla direkte, gjatë vizitave në ferma.

Objektivi specifik 1.1: Mbështetje për të ardhura të qëndrueshme të fermës dhe fleksibiliteti për të rritur sigurinë ushqimore

Tabela 2. Zbatimi i objektivit specifik 1.1

Veprimet	Buxheti i planifikuar/€	Buxheti i shpenzuar/€	% e realizimit
V.1.1.1	3,000,000.00	1,368,855.68	45.63 %
V.1.1.2	150,000.00	71,922.17	47.95 %
V. 1.1.3	17,342,780.00	46,877,073.64	+170.30 %
V. 1.1.4	11,807,220.00	12,975,105.20	+ 9.89 %
V. 1.1.5	340,000.00	150,000.00	44.12 %

Ashtu sipas përshkrimit me lartë dhe prezantimit të buxhetit në tab.1 për aktivitetin 1.1.3 ka rritje të buxhetit +170.30% dhe +9.89 % për Aktivitetin 1.1.4. Arsyeja e rritjes së buxhetit ka të bëjë me lehtësimin e kriterëve për aplikim dhe me qëllim të rritjes së sipërfaqeve bujqësore dhe krerëve blegtoral (përmes përfshirjes së fermerëve të vegjël)

Objektivi specifik 1.2: Rritja e konkurrencës dhe përmirësimi i orientimit ndaj kërkesave të tregut duke u fokusuar në kërkime, inovacion, teknologji dhe digjitalizim

Veprimi 1.2.1 Investime në përmirësimin e infrastrukturës fizike në sektorin e bujqësisë, përmes Masës 1: Investime në asetet fizike në ekonomitë bujqësore

Për këtë masë janë ndare: 16,827,000.00 € buxhet, ndërsa numri i aplikanteve është: 1,251, sa i përket procesit të përzgjedhjes së përfituesve ky proces është duke u zhvilluar dhe ende nuk kemi përfitues të kontraktuar. Nga kjo masë me se shumti aplikant ka pasur në nën masën 1.3: Sektori i Perimeve dhe Serrave përfshirë serrat për fidanë/371 aplikues, në nën masën: Prodhimi i qumështit-lopë/339 aplikues, në nën masën 1.1.a: Sektori i perimeve, në nën masën 1.4: Prodhimi i mishit /rritja e viçave/104 aplikant

Tabela 3. Buxheti miratuar dhe numri i aplikacioneve për masën 1

MASA 1: INVESTIMET NË ASETET FIZIKE NË EKONOMITË BUJQËSORE		€	Nr.
		Buxheti	Aplikant
1.1.2	Pemë Manore	800,000.00	45
1.1	Pemë Drufrutore	1,527,000.00	82
1.1a	Pemë Arrore	1,000,000.00	150
1.3	Sektori i Perimeve dhe Serrave përfshirë serrat për fidanë	3,000,000.00	371
1.4	Depo për ruajtje të pemëve dhe perimeve	1,200,000.00	73
1.5	Prodhimi i mishit /rritja e viçave	1,500,000.00	104
1.6	Prodhimi i mishit / derra	300,000.00	6
1.7	Prodhimi i qumështit /lopë	5,000,000.00	339
1.8	Prodhimi i qumështit / dele dhi	800,000.00	33
1.9	Pikat grumbulluese të qumështit	200,000.00	3
1.1	Sektori i rrushit	1,000,000.00	24
1.11	Sektori i vezëve	500,000.00	21
1	Gjithsej	16,827,000.00	1,251

Në masën 1, kemi rritje të buxhetit (Buxheti i miratuar): 16,827,000.00 euro), si rezultat i futjes së një investimi të ri: Blerja e lopëve qumështit të racës, me qëllim të rritjes së prodhimit të qumështit dhe përmirësimit të racës. Buxheti për këtë nën masë 1.7 Prodhimi i qumështit /lopë arrin vlerën: 5,000,000.00€

Veprimi 1.2.2 Investime ne përmirësimin e infrastrukturës fizike ne sektorin e agro-përpunimit, përmes Masës 3: Investime në asetet fizike për përpunimin dhe tregtimin e produkteve bujqësore, për këtë masë janë ndare: **3,500,000.00 € dhe kane aplikuar 59.**

Tabela 4. Buxheti miratuar dhe numri i aplikacioneve për masën 3

MASA 3: INVESTIMET NË ASETET FIZIKE NË PËRPUNIMIN DHE TREGTIMIN E PRODUKETEVE BUJQESORE		€	Nr.
		Buxheti	Aplikant
3.1	Përpunimi i qumështit	500,000.00	7
3.2	Përpunimi i mishit	500,000.00	17
3.3	Përpunimi i mishit te shpezëve	500,000.00	2
3.4	Përpunimi i pemëve dhe perimeve	500,000.00	15
3.5	Përpunimi i verës	700,000.00	6
3.6	Pika grumbulluese depo	800,000.00	12
3.1	Përpunimi i qumështit	500,000.00	7
3.2	Përpunimi i mishit	500,000.00	17
3.3	Përpunimi i mishit te shpezëve	500,000.00	2
3	Gjithsej	3,500,000.00	59

Ne këtë mase kemi një rritje theksuar te numrit te aplikanteve ne vitin 2023, ne raport me vitin 2022, si rezultat i lehtësimit te kriterëve për bizneset e reja/startup-at.

Sa i përket realizimit te transfereve bankare për përfitues, ne vitin 2022, janë autorizuar për pagesë (për masën 1) 367 projekte ne vlerë 18,372,419.73 euro; ndërsa projektet e vitin 2023, janë ne proces te vlerësimit dhe shpalljes se fitueseve.

Veprimi 1.2.3 Përgatitja e studimeve te fizibilitetit dhe dizajnimi i projekteve teknike për rehabilitimin dhe modernizimin. Ky veprim nuk është realizuar ne mungesë te mjeteve financiare. MBPZHR ka kërkuar buxhet te veçantë për realizim të këtij projekti (veprim), mirëpo nuk është aprovuar kërkesa për ndarje te mjeteve përmes KASH.

Veprimi 1.2.4 Investime ne kapitalet për rehabilitimin, modernizimin dhe zgjerimin e sistemeve të ujitjes dhe te kullimit/drenazhit.

Ne këtë veprim kemi progres te theksuar, është bërë rehabilitimi i sistemit të ujitjes për 7,750 ha sipërfaqe nën ujitje. Vlera e investimit arrin: 4,240,031.44 €. Projekti do të vazhdon me një investim shtesë prej 10 mil €, kjo do të mundësoj rritjen e sipërfaqeve nën ujitje ne 11,000 ha (investimet kapital për ujitje nuk kane përfunduar ende , janë ne proces te zbatimit)

Veprimi 1.2.6 Krijimi i skemës për subvencionim te interesat e kredive rurale.

Ky aktivitet ndërlihet me mbështetje nga donatorët dhe nuk është realizuar.

Veprimi 1.2.7 Skema e subvencionimit te cilësisë së qumështit.

Si rezultat i zbatimit te këtij veprimi, ne gjashtëmujorin e parë janë përkrahur: 1,158 përfitues/24,882,628.97 L/qumështi, ndërsa ne gjashtëmujorin e dytë janë përkrahur: 1,087 përfitues/20,216,192.61 L/qumështi. Sa i përket vlerës se subvencioneve janë autorizuar për pagesë: 1,555,768.49 € ne gjashtëmujorin e parë dhe 1,214,139.78 € ne gjashtëmujorin e dyte.

Veprimi 1.2.8 LIGJIT NR.08/L-087 PËR NDRYSHIMIN DHE PLOTËSIMIN E LIGJIT Nr.04/L-040

PËR RREGULLIMIN E TOKËS, gjate vitit 2022 është hartuar dhe miratuar ne Qeveri Koncept Dokumenti për Rregullim te Tokës, ndërsa hartimi i Ligjit për Rregullim të Tokës është i paraparëte hartohet ne vitin 2024.

Tabela 5. Zbatimi i objektivit specifik 1.2 për vitin 2023

Veprimi	Buxheti i planifikuar/€	Buxheti i miratuar/€	Dallimi ne %
V.1.2.1	13,795,125.00	16,827,000.00	+21.98%
V.1.2.2	5,000,000.00	3,500,000.00	70%
V.1.2.3	500,000.00	0.00	0.00%
V.1.2.4	2,130,000.00	4,240,031.44	99.06%
V.1.2.6	500,000.00	00	0.00%
V.1.2.7	2,050,000.00	2,840,801.00	38.58%

Objektivi specifik 1.3: Përmirësimi i pozitës së fermerëve në zinxhirin e vlerës

Veprimi 1.3.1 Ligji për Organizimin e Tregut të Përbashkët të produkteve bujqësore. Ligji për Organizimin e Tregut të produkteve bujqësore, ka përfunduar në dhjetor të vitit 2022 dhe është miratuar në Qeveri me datë 22.02.2023. Në kuadër të këtij veprimi është në proces të përgatitjes U/A për themelimin e grupeve prodhuese. Grupet e prodhuesve të krijuara me këtë U/A do të ndihmojnë fermerët të përballen së bashku me sfidat e tregut dhe të forcojnë fuqinë e tyre negociuese në lidhje me prodhimin dhe marketingun, duke përfshirë edhe tregjet lokale, prandaj kjo masë ndikon në përmirësimin e pozitës së fermerëve në zinxhirin e vlerës.

3.1.2 Objektivi Strategjik 2: Menaxhimi i qëndrueshëm i resurseve natyrore

Objektivi specifik 2.1: Mbështetje në zbutjen dhe në përshtatjen në ndryshime klimatike, si dhe energjinë e ripërtëritshme

Veprimi 2.1.2 Prioritizimi i granteve për fermerët me investime në energjinë e ripërtëritshme 5% nga buxheti M1 dhe M3 – Nuk kemi të dhëna (Aktiviteti i pa përfunduar – Procesi i vlerësimit të projekteve është duke vazhduar).

Veprimi 2.1.3 Pyllëzimi i sipërfaqeve të zhveshura:

Në vitin 2023, janë pyllëzuar: 142.81/ha sipërfaqe me pyje, numri i fidanëve të pyllëzuara : 357,025 copë, ndërsa buxheti i shpenzuar arrinë: 286,371.82 euro. Në kuadër të këtij aktiviteti është nënshkruar: Kontrata kornizë 36 muaj për mirëmbajtje.

Veprimi 2.1.4 Hartimi i planeve menaxhuese.

Në vitin 2022 janë hartuar Planet Menaxhuese Afatgjate Pyjore për Njësitë Menaxhuese që përfshijnë gjithsej 36, 841.15 hektar në vlerë prej 232,749.94 €

Tabela 6. Zbatimi i objektivi specifik 2.1

Veprimi	Buxheti i aprovuar/€	Buxheti i shpenzuar/€	Dallimi në %
V 2.1.2	1,022,295.20	0.00	0.00 %
V 2.1.3	320,000	286,371.82	89.49%
V 2.1.4	250,000	0.00	0.00%

Nga përshkrimi i veprimeve dhe qasja e kërkesave të kryqëzuara për të prioritetuar projektet që kanë ndikim në ndryshimet klimatike do të adresohen përmes instalimit të sistemeve të energjisë së ripërtëritshme që parashihet një kapacitet prej: 700 kw.

Objektivi specifik 2.2: Mbështetje në nxitjen e menaxhimit të qëndrueshëm dhe efikas të tokës, ujit dhe ajrit

Veprimi 2.2.1 Prezantimi i praktikave të mira bujqësore dhe mjedisore që synojnë përmirësimin e balancës bruto të lëndëve ushqyese (për shembull, moslejimi i aplikimit të plehrave në sezonin e ftohtë ose në tokat me borë ose ujë). Ky veprim ndërlidhet me veprimin nr, 1.1.5.

Janë shpërndare rreth 4,891 broshura/fletëpalosje për fermer dhe komunitetin.

6535 fermer përkrahur me këshilla teknike ne zyre ne QIKK dhe 2175 fermer me këshilla direke, gjate vizitave ne ferma. 200,000 €/ishin planifikuar, ne vitin 2023, por nuk janë shpenzuar për shkak te vonesave ne kontraktimin e projektit për shërbime këshillimore.

Veprimi 2.2.3 Prioritizimi i granteve për fermerët me investime në depot e plehut për menaxhimin e plehut organik. Nga buxheti i masës 1 " Investime në asetet fizike të ekonomive bujqësore ", 10 % ose 1,682,000.00 euro janë dedikuar ne ndërtimin e depove për menaxhimin e plehut organik.

- Depo për menaxhim te plehut ne stallat e lopëve për prodhim te qumështit;
- Depo për menaxhim te plehut për stalla për viça dhe
- Depo për menaxhim te plehut në stalla për derra.

Nuk kemi te dhëna (Aktiviteti i pa përfunduar – Procesi i vlerësimit te projekteve është duke vazhduar).

Objektivi specifik 2.3: Mbështetje në mbrojtjen e biodiversitetit, shërbimet e zgjeruara të ekosistemit dhe ruajtja e habitateve dhe peizazheve:

Nuk ka pas veprime te planifikuara për vitin 2023

3.1.3 Objektivi Strategjik 3: Mbështetje për bizneset në zonat rurale, rritjen e punësimit dhe përmirësimin e infrastrukturës sociale

Objektivi specifik 3.1: Promovimi i punësimit, rritjes, përfshirjes sociale dhe zhvillimit lokal në zonat rurale, përfshirë bio-ekonominë dhe zhvillimi i qëndrueshëm i pylltarisë

Veprimi 3.1.1 Grantet për diversifikimin e njësive lokale ushqimore dhe zinxhirit të furnizimit të shkurtër dhe për bizneset rurale jo-bujqësore. Buxheti i ndarë për këtë veprim është 4,000,000.00, ndërsa numri i aplikanteve 561. Sa i përket numrit te përfitueseve nuk kemi te dhëna pasi qe ky proces është duke vazhduar (është ne fazën e shqyrtimit te aplikacioneve dhe vlerësimit te projekteve)

Tabela 7. Buxheti miratuar dhe numri i aplikacioneve për masën 7

MASA 7 DIVERSIFIKIMI I FERMAVE DHE ZHVILLIMI I BIZNESEVE/NEMASAT		€	Nr.
		Buxheti	Aplikant
7.1	Grumbullimi dhe përpunimi i produkteve pyjore jo drusore përfshirë bimët mjekësorë dhe aromatike	400,000.00	10
7.2	Zhvillimin e turizmit rural dhe agro - turizmi	1,000,000.00	308

7.3	Përpunimi i prodhimeve bujqësore në ekonomi familjare	500,000.00	48
7.4	Prodhimi i mjaltit	500,000.00	82
7.5	Aktivitetet jo-bujqësore në zona rurale	500,000.00	77
7.5.a	Përpunimi i leshit të deleve	200,000.00	
7.5.b	Prodhimi i humusit	200,000.00	
7.6	Rritja e shpezëve të fshatit	300,000.00	25
7.7	Kultivimi i peshkut	400,000.00	7
	Totali i Buxhetit	4,000,000.00	440

Janë autorizuar për pagesë 84 projekte nga programi i vitit 2022 me vlerë 2,311,285.97 euro.

Veprimi 3.1.2 Mbështetja e iniciativave të zhvillimit lokal rural përmes mbështetjes së GLV-ve, faza e Përgatitjes së Strategjive të Zhvillimit Lokal - Masa 5 "Përgatitja dhe zbatimi i Strategjive Zhvillimore Lokale (SZhL). Buxheti i ndarë për këtë veprim është 300,000.00€, ndërsa numri i aplikantëve 6.

Tabela 8. Buxheti miratuar dhe numri i aplikacioneve për masën 5

MASA 5 PERGATITJA DHE ZBATIMI I STRATEGJIVE ZHVILLIMORE LOKALE - LEADER		€	Nr.
		Buxheti	Aplikant
5.1	Grupet Lokale të Veprimit/	300,000.00	6

Tabela 9. Zbatimi i objektivit specifik 3.1 për vitin 2023

Veprimet	Buxheti i planifikuar/€	Buxheti i miratuar/€	Dallimi në %
V 3.1.1	5,000,000.00	4,000,000.00	-20%
V 3.1.2	300,000.00	300,000.00	0.00

Burimi: MBPZHR

Objektivi specifik 3.2: Përmirësimi i kërkesave shoqërore për ushqimin dhe shëndetin, përfshirë ushqimin e sigurt, ushqyes dhe të qëndrueshëm, zvogëlimin e mbeturinave të ushqimit, si dhe mirëqenien e kafshëve

Veprimi 3.2.1 Bujqësia organike – subvencionimi/kompensimi për fermerët që zbatojnë rregullat e bujqësisë organike janë mbështetur 12 përfitues, me sipërfaqe prej 261.07 ha ne vlere prej 100,105.78 €. Primet: 85 përfitues, me sipërfaqe prej ha ne vlere prej 71,922.17€.

Veprimi 3.2.2 Prioritizimi i granteve për fermerët me investime në standardet e mirëqenies së kafshëve, duke stimuluar kështu reduktimin e përdorimit të antimikrobikëve veterinarë. 25% i buxhetit të Masës 1 "Investimet në asetet fizike të ekonomive bujqësore" është dedikuar për përmirësimin e mirëqenies së kafshëve, 59 fermer kanë investuar ne përmirësimin e mirëqenies se kafshëve. Ky veprim është ne proces te vlerësimit te projekteve (Aktivitet i pa përfunduar)

Tabela 10. Zbatimi i objektivit specifik 3.2

Veprimet	Buxheti i aprovuar	Buxheti i shpenzuar	% e buxhetit të shpenzuar
V 3.2.1	150,000.00	100,105.78	66.73
V3.2.2	4,206.750.00	-	0.00

Objektivi specifik 3.4: Promovimi i barazisë gjinore, duke përfshirë pjesëmarrjen e grave në bujqësi dhe përfshirjen sociale të komuniteteve dhe grupeve të cënueshme

Sa i përket vitit 2023, kemi një avancim në raport me masa afirmative për gratë të cilat aplikojnë për grante investive.

Në PZHR 2022, masën 1 (101)/Investimet në asetet fizike të ekonomive bujqësore, është vazhduar me masa afirmative: 2 pikë shtesë për femrat aplikuese, ky kriter vlen për dy sektore: sektorin e prodhimit të bimave dhe sektorin e prodhimit të shtazëve.

Ndërtesa në masën 7 (302)/Diversifikimi i fermave dhe zhvillimi i bizneseve, kemi një mbështetje më të madhe, numri i pikëve shtesë për femra është nga 5 -10, varësisht nga sektorët/nënmasat:

- *Zhvillimi i turizmit Rural: 5 pikë*
- *Përpunimi i prodhimeve bujqësore në ekonominë familjare: 5 pikë*
- *Prodhimi i mjaltit: 5 pikë*
- *Aktivitetet jo bujqësore në zonat rurale: 5 pikë*
- *Rritja e shpezëve të fshatit: 10 pikë.*

Në mungesë të të dhënave për vitin 2023 (pasi që procesi i vlerësimit të projekteve dhe përzgjedhja e përfituesve përfundimtar nuk ka përfunduar), po i paraqesim të dhënat për vitin 2022, ku nga zbatimi i PZHR 2023 kanë përfituar: 138 gra ose 31% e numrit të përgjithshëm të përfituesve. Të dhënat i referohen masave: Masa 1: Investimet në asetet fizike të ekonomive bujqësore 97 përfituese. Masa 3: Investime në asetet fizike për përpunimin dhe tregtimin e produkteve bujqësore 2 përfituese. Masa 7: Diversifikimi dhe zhvillimi i bizneseve në zona rurale 39 përfituese.

3.1.4 Objektivi Strategjik 4: Reforma gjithëpërfshirëse institucionale dhe sektoriale për të krijuar shërbime publike efikase

Objektivi specifik 4.1 Arritja e besueshmërisë për menaxhim dhe zbatim të buxhetit për masatë programit IPARD III (Riorganizimi dhe funksionalizimi i plotë i AZHB-së si Agjenci IPARD)

Veprimi 4.1.1 Ngritja e kapaciteteve të Autoritetit Menaxhues, të njësisë së asistencës teknike për qasje në buxhetin IPARD III (duke lejuar MBPZHR të mbulojë kostot nga fondet e IPARD-it si menaxhimi i programit, monitorimi, vlerësimi dhe zbatimi.

Është duke u implementuar projekti me vlerë prej 7 milionë euro nga GIZ, financuar nga Komisioni Evropian me qëllim të ngritjes së kapaciteteve të AZHB-së drejt plotësisht të kriterëve dhe standardeve për qasje në fondin e para-anëtarësimit në BE. Pjesë e përfitimeve nga asistencë teknike e projektit ishte edhe AM.

Veprimi 4.1.2 Asistencë teknike dhe trajnime për harmonizimin e mëtejshëm me rregulloret dhe dispozitat teknike të kapitujve 11, 12 dhe 13 të BE

Gjatë vitit 2022 nuk është identifikuar ndonjë trajnim specifik për këtë qëllim përveç mësimi në punë, megjithatë ky veprim është i gjere dhe në vazhdimësi janë disa projekte të BE-se në vitet në vijim që do të adresojnë këtë veprim i cili është shumë i rëndësishëm për proceset që Kosovën e presin në vitet në vijim.

Veprimi 4.1.5 Prezantimi i praktikave të mira bujqësore dhe mjedisore, ky veprim është i ndërlidhur me veprimin 1.1.5. Gjatë vitit 2023 janë shpërndarë rreth 4891 broshura/fletëpalosje për fermer dhe komunitetin: 6535 fermerë përkrahur me këshilla teknike në zyrë në QIKK dhe 2175 fermerë me këshilla direkte, gjatë vizitave në ferma.

Veprimi 4.1.7 Përgatitja e hartave GIS të tokës/inventarit të tokës/ dheut. Ky veprim nuk është realizuar për shkak të dështimit të prokurimit

Veprimi 4.1.9 Fuqizimi i Departamentit të Shërbimeve Këshillimore. Në vitin 2023 ka pas një progres të avancuar pasi që gjatë këtij viti është përgatitur Plani Strategjik i shërbimeve këshillimore për Bujqësi dhe Zhvillim Rural 2023-2027, i mbështetur nga Caritas-i Gjerman, ku parashikohet avancimi i sistemit të shërbimeve këshillimore dhe krijimi i 7 zyrave regjionale për shërbime këshillimore. Megjithatë ende mbetet sfida numri i vogël i stafit të Departamentit.

Veprimi 4.1.10 Forcimi i kontrollit të MBPZHR-së për licencat e lëshuara për BMA-të e egra dhe PPJD. Ky veprim është zbatuar plotësisht, pasi që sipas procedurave dhe kriterëve për shfrytëzimin dhe grumbullimin e prodhimeve jo drusore të malit (PPJD) dhe bimëve aromatike (BMA), Departamenti i Pylltarisë ka licencuar subjekte për shfrytëzimin dhe grumbullimin e këtyre prodhimeve në pyje.

Veprimi 4.1.11 Studimi mbi potencialin turistik natyror dhe antropik dhe krijimi i një sistemi të regjistrimit për operatorët e turizmit rural

Është futur në planin legjislativ të vitit 2024, hartimi i projekt propozimit të ligjit për argotizëm.

Objektivi specifik 4.2: Digjitalizimi i sektorit dhe transferimi i njohurive dhe inovacionit

Veprimi 4.2.1 Digjitalizimi i MBPZHR-së, dhe politika e të dhënave të hapura

- Rrjeti i të Dhënave të Kontabilitetit në Fermë FADN, nuk ka pasur aktivitete të zhvilluara në kuadër të mbledhjes së të dhënave pasi që kontrata për mbledhjen e të dhënave nuk është nënshkruar.
- Sistemi i Integruar Informativ Bujqësore SIIB sipas nevojës është ri-freskuar me të dhëna. Gjatë vitit 2023, është angazhuar përmes proceduarve të prokurimit një programorë për mirëmbajtjen e sistemeve aktuale.
- Në kuadër të projektit projekti IPA 2015 Organizimin e Tregut të Përbashkët (OPT) dhe Statistikat Bujqësore", sa i përket komponentit të statistikave është zhvilluar data baza për Sistemin Informativ të Tregut.

Veprimi 4.2.2 Përmirësimi i sistemit të IT-së, për Menaxhim të politikave. Këto projekte kane dështuar te zbatohen për shkak te procedurave te prokurimit. Ne këtë vit janë bere disa iniciativa te cilat janë përkrahur nga GIZ-i.

Veprimi 4.2.5 Transferimi i njohurive mbi Global GAP (për fermerët) dhe HACCP (për AVUK-un). Ne mungesë te mbështetjes buxhetore/teknike nga donatoret, ky aktivitet nuk është realizuar nevitin 2023, ky aktivitet ndërlidhet edhe me veprimin 1.1.5. Megjithatë ky është veprim qe duhet vazhduar ne te cilin mund te kontribuojnë edhe donatoret.

Veprimi 4.2.6 Ngritja e kapaciteteve të Institutit Bujqësor të Kosovës për kontrollin fitosanitar te operatorët e biznesit ushqimor të mund të përmbushin standardet e BE-së për sigurinë ushqimore dhe të përmirësojnë konkurrencën e tyre. Ky veprim nuk është realizuar për shkak te dështimit te prokurimit publik me kohe. IBK vazhdon te përgatis raporte laboratorike për AUV-in dhe palët tjera të interesit bazuar ne standarde.

Veprimi 4.2.8 Transferimi i njohurive nga vendet e tjera të BE-së për zbatimin e iniciativave lokale Nuk ka pasur progres, ka qene i ndërlidhur me financim nga donatoret

Veprimi 4.2.9 Ngritja e rrjetit kombëtar rural.

Nuk ka pasur progres, ka qene i ndërlidhur me financim nga donatoret

4. VLERËSIMI I ARRITJEVE KRYESORE

4.1 Histori suksesi

Janë mbështetur përmes subvencioneve: 32.610 mijë fermer, dhe për herë të parë gjatë vitit fiskal do të përmbillen të gjitha procedurat e parapara ligjore duke filluar nga kontrolli administrativ, kontrolli në teren, përgatitja e vendimeve për mbështetje dhe ekzekutimi i pagesave vlera e të cilit pritet të jetë 60.6 milion euro; Vlen të përmendet se gjatë vitit 2023 është rritur numri dhe vlera e skemave të përkrahjes së Pagesave Direkte, po ashtu është rritë edhe numri i kontrolleve në teren me qëllim të parandalimit të keqpërdorimeve, janë përzgjedhë 7 komuna për kontroll të 100% të aplikuesëve për PD, kurse të tjerat janë me përqindje (%) me të vogël. Gjithsejtë janë realizuar 10830 kontrollat të rregullta dhe mbi 100 rikontrolla;

Sa i përket projekteve/granteve të zhvillimit rural, në PBZHR është bërë një progres në zgjerimin e llojeve të investimit (duke përfshirë për herë të parë blerjen e lopëve dhe përmirësimin e racës/si investim i pranueshëm) dhe lejimi i ndërtimit në sektorin e agroturizimit, janë eliminuar disa kritere të cilat janë konsideruar pengesë për krijimin e kushteve të barabarta për aplikim/përfitim, gjithashtu janë përcaktuar disa kritere të reja lidhur me çështjet që kanë të bëjnë me punësim, investime në traktor, investime në depo, sa i përket nivelit të kontrollit të përfituesëve të granteve, për herë të parë në vitin 2023, kemi rritje të periudhës së kontrollit nga tri vite në 5 vite, sa është edhe në vendet e BE-s dhe të regjionit.

Ne kuadër të sigurimit të transparencës, MBPZHR/AM ka organizuar 8 Sesione informuese në 7 regjione të Kosovës dhe në një komunë minoritare (Shtërpcë). Në këto sesione, kanë qenë të pranishëm një numër i konsiderueshëm i fermerëve dhe përfaqësuesve të agrobizneseve të vendit, rreth 273 pjesëmarrës.

Në kuadër të promovimit të PBZHR-së 2023, janë përgatitur dhe publikuar:

* 9 postera njoftues (8 në gjuhë shqipe dhe 1 në gjuhën serbe) për të ftuar bujqit dhe agrobizneset në sesione informuese;

* Shtypjen dhe vendosjen e rollapëve zyrtarë para fillimit të sesioneve (në dy gjuhë);

* Shtypjen dhe shpërndarjen e 400 fletëpalosjeve zyrtare (në dy gjuhët);

Ndërsa secili fermer/agrobiznes/biznese rurale, ju ka mundur të drejta për tu ankuar për projekte/grante të zhvillimit rural 2023 (janë miratuar 46 kërkesa).

Sa i përket avancimit të politikave dhe legjislacionit në fushën e bujqësisë dhe pylltarisë janë hartuar dhe aprovuar:

Strategjia për Bujqësi dhe Zhvillim Rural 2022-2028;

Strategjia për Zhvillimin e Pylltarisë 2022-2030;

Programi Kombëtar për Bujqësi dhe Zhvillim Rural 2023-27;

Plani i Veprimit të Strategjisë për Bujqësi dhe Zhvillim Rural 2022-2024;

Plani i Veprimit të Strategjisë për Zhvillimin e Pylltarisë 2022-2024;

Raporti vjetor i monitorimit te Strategjisë për Bujqësi dhe Zhvillim Rural 2022-2028;
Raporti vjetor i monitorimit te Strategjisë për Zhvillimin e Pylltarisë 2022-2030;

25 Projektligje;

33 Udhëzime Administrative si dhe

10 Koncept Dokumente.

Është ratifikuar në Kuvend Marrëveshja në mes Qeverisë së Kosovës dhe Qeverisë Gjermane në vlerë prej 20.2 milion euro për grante në agroturizëm, ekoturizëm dhe zhvillim rural nga të cilat 10.2 milionë janë financim i Qeverisë Gjermane. Gjithashtu 9.2 milion euro grant nga Komisioni Evropian për Investime dhe ngritje të kapaciteteve në sistemin e ujitjes dhe 7 milion është vlera e cila do të përkrahet nga AZHB.

Është duke u implementuar projekti me vlerë prej 7 milion euro nga GIZ, financuar nga Komisioni Evropian me qëllim të ngritjes së kapaciteteve të AZHB-së drejtë plotësimit të kriterëve dhe standardeve për qasje në fondin e para-anëtarësimit në BE;

Sundimi i ligjit dhe promovimi i transparencës: Me propozim të MBPZHR-së dhe Vendim të Qeverisë, është bërë themelimi i Task Forcës për Mbrojtjen dhe Shfrytëzimin e Ligjshëm të Pyjeve, si trup koordinues ndërinstucional për luftimin dhe parandalimin e veprimeve ilegale në pyje si dhe Task Forcës për Mbrojtjen e Tokës Bujqësore nga Ndërtimet e Paplanifikuara Urbane dhe Degradimin e saj; Është hartuar dhe aprovuar Plani i Veprimit për Bujqësi Organike të Republikës së Kosovës (NOAP) 2023-2027;

Është hartuar dhe aprovuar Plani Strategjik i Sistemit Këshillues të Kosovës për Bujqësi dhe Zhvillim Rural 2023-2027;

Me përkrahjen e GIZ-it, është përfunduar Pilot Projekti për Inventarizimin e Peshkut në Lumin Drini i Bardhë;

Janë hartuar dy raporte të Studimit të fizibilitetit për funksionalizimin e fabrikës për asgjësimin e nënprodukteve shtazore;

Është hartuar Udhëzuesi për zyrtarët komunal të bujqësisë për parandalimin dhe ndalimin e punëve të rrezikshme për fëmijë;

Me mbështetjen financiare të ILO-së, përmes projektit MAP-16, është arritur të bëhet Hulumtimi mbi angazhimin e fëmijëve në bujqësi;

Është hartuar Udhërrëfyese për parandalimin dhe ndalimin e punëve të rrezikshme të fëmijëve në bujqësi dhe pylltari 2024-2026;

5. VLERËSIMIN E SFIDAVE, MANGËSIVE DHE PENGESAVE

Jo te gjitha veprimet/ nevojat e identifikuarra për arritje te objektivave janë pranuar për tu financuar nga MFPT. Edhe pse Strategjia është aprovuar ne Qeveri, MFPT nuk ka pranuar te financoj asnjë veprim qe ka kosto jashtë KASH 2022-24 prandaj kërkohet qe te rritet vëmendja ne sigurimin e buxhetit për realizimin e veprimeve qe qojnë ne arritjen e këtyre objektivave.

Vreshtari ka pasur ne zbatimin e projekteve qe ndërlidhen me proceduat te prokurimit dhe me donatoret. Disa veprime qe janë planifikuar te mbështeten nga donatoret nuk janë realizuar ne këtë vite për shkak te vonesave ne fillimin e zbatimit te tyre.

Gjatë vitit 2023 vërehet një përmirësim i gjendjes së përgjithshme të pyjeve sa i përket veprimeve të prerjeve ilegale të pyjeve, uzurpimeve, transportit ilegal të masës drunore, si dhe shfrytëzimi me qira i pyjeve dhe tokave pyjore sipas indikatorëve matës e krahasues me vitet paraprake: Inspektimet në teren, raportimet e rregullta dhe periodike, si dhe numri në rënje i fletëparaqitjeve. Gjatë periudhës janar - dhjetor 2023 nga Departamenti Qendror i Inspeksionit për Pylltari dhe Gjueti janë zhvilluar 702 kontrolla, janë hartuar 481 procesverbale, janë nxjerrë 41 vendime, janë sekuestruar 22.70 m³ masë drunore, janë ushtruar 33 fletëparaqitje, prej të cilave 16 penale dhe 17 kundërvajtësi, janë mbajtur 459 takime, kemi marrë pjesë në 37 seanca gjyqësore, si dhe kemi ushtruar edhe dy kërkesa për hetim të mëtutjeshëm. Nga Gjykatat për këtë periudhe kohore, janar- dhjetor 2023 kemi pranuar 143 Aktgjykime dhe Aktvendime, prej të cilave: Aktgjykime me dënime 55, Aktvendime të pezulluara për shkak të parashkrimit 39, Aktvendime të hedhura 30, si dhe Aktgjykime të ndryshuara nga Gjykata e Apelit, 19.

6. RESURSET BUXHETORE

- Buxhet i republikës se Kosovës;
- BE;
- Donatoret tjerë bilateral dhe
- Sektori privat.

7. KONKLuzionET DHE REKOMANDIMET PËR HAPAT E ARDHSHËM

Marrë ne përgjithësi është arrit një progres i konsideruar ne zhvillimin e sektorit te bujqësisë dhe zhvillimor rural, si rezultat zbatimit te SBZHR 2022-2028.

Bazuar ne procesin e monitorimit , po thuajse shumica e masave/veprimeve (2023) janë zbatuar, përjashtim bëjnë disa investime kapitale, te cilat nuk janë realizuar ne tërësi, ndërsa ngecje ka pasur ne masat/verimet te cilat ndërlidhen me financim nga donatoret kryesisht qe ndërlidhen me Objektivin Strategjik 4: Reforma gjithëpërfshirëse institucionale dhe sektoriale për të krijuar shërbime publike efikase.

Sa i përket rekomandimeve, bazuar ne kërkesat e sektorit, orietimi zhvillimor duhet te jete ne sektorin e ujitjes dhe tokës. Sot nuk mund te imagjinohet prodhimtaria bujqësore intensive pa sistemin e ujitjes dhe pa konsolidimet te tokave bujqësore, gjithashtu duhet te reforma institucionale qe kanë te bëjnë me proces te akreditimit te AM dhe AZHB-se.

Me qellim të rritjes së ndikimit të shumëfishtë të subvencioneve që aktualisht përbëjnë pjesën më të madhe të mbështetjes publike për fermer, ekspertet dhe po ashtu BE në raportin vjetor të progresit për sektorin e bujqësisë kanë rekomanduar zbatimin e subvencioneve me masa të kushtëzuara.

- Kushtëzim me futjen e racave blegtorale me prodhimtari të lartë, dhe varieteteve të fidanëve me potencial me të lartë të prodhimit me qellim që plotësojnë standardet e cilësisë dhe garantojnë sigurimin e cilësisë;
- Kushtëzim duke u bazuar në numrin e hektarëve (të sipërfaqes bujqësore të shfrytëzuar) për respektimin e praktikave të mira bujqësore, duke përfshirë përmirësimet në ndërtesat dhe infrastrukturën e fermave;
- Kushtëzim me pagesat për prodhimin e të mirave publike, duke përfshirë adoptimin e praktikave për
  - kontrollin e përdorimit të plehrave kimike dhe mjeteve kimike për kontrollin e dëmtuesve dhe sëmundjeve;
  - ruajtja dhe krijimi i habitateve; dhe
  - të mbrojt tokën nga erozioni i tokës, të gjitha të përcaktuara në një plan të miratuar të menaxhimit mjedisor.

Një element shumë i rëndësishëm që duhet të merret parasysh është edhe zhvillimi institucional dhe ridizajnimi i politikave:

1. Ndhmon dhe përkrahë MBPZHR-në në përgatitjen e kërkesave për IPA III me fokuse në Rregullimin e Tokës si dhe sistemin e Ujitjes (duke e ditur se IPA III është konkurruese);
2. Ndhmon dhe përkrahë MBPZHR-në në avancimin e digjitalizimit të sistemit të të dhënave dhe integrimin e tyre.
3. Përkrahë strukturat e MBPZHR-së në përafrimin e legjislacionit me BE;
4. Përkrahë procesin e përgatitjes së masave agro-mjedisore, e cila do të ndihmonte në zbatim të Agjendës së Gjellbër;
5. Ndhmon dhe përkrahë Ministrinë, në hartimin e dokumenteve/manualeve, të cilat kërkohen nga KE për akreditim në IPARD:
  - Akreditim të masave të Programit të Zhvillimit rural
  - Asistim në përgatitjen e Memorandumit të Mirëkuptimit në mes AM dhe AZHB;
  - Asistim në përgatitjet teknike për marrjen e fondeve nga Programi IPARD;
  - Ofron përkrahjen teknike lidhur me krijimin e një sistemi për vlerësimin e vazhdueshëm të Programit, gjithashtu edhe në gjetjen e mundësive për vlerësimin ex-post të PBZHR 2014-2020.
  - Rishikon përgjegjësitë e Autoritetit Menaxhues për t'u bërë në përputhje me kërkesat e përcaktuara në modelin e Marrëveshjes Sektoriale.
  - Ndhmon në ofrimin e përvojave krahasuese nga vendet të cilat marrin fonde të IPARD-it, me qellim të shmangies së gabimeve.

Forcimi i shërbimeve këshillimore për fermer dhe biznese rurale

Është e rëndësishme që të forcohen Shërbimet Këshillimore të Fermave me qëllim që mbështetja publike e dhënë përmes granteve dhe subvencioneve për fermerët të maksimizohet përmes përdorimit të teknologjive moderne dhe inovacionit. Buxhetit për grante dhe subvencione karshibuxhetit për shërbimet këshillimore ka diferencë të madhe proporcionale duke ditur që shërbimet këshillimore kanë ndikim të drejtpërdrejt në:

- Rritjen e konkurrencës së sektorit agro-ushqimor, për ta harmonizuar atë në mënyrë progresive me standardet e BE-së dhe për të përmirësuar efikasitetin dhe qëndrueshmërinë e prodhimit në fermë, i cili do të sigurojë përgjigje më të mirë ndaj kërkesave të shoqërisë për ushqim të sigurt, ushqyes dhe të qëndrueshëm;
- Lehtësimin e zhvillimit të biznesit, rritjen dhe punësimin në zonat rurale, të përmirësojë pozicionin e fermerëve në organizimin e prodhuesve dhe në zinxhirin e vlerës dhe të tërheqë fermerët e rinj; dhe
- të kontribuojë në zbutjen e ndryshimeve klimatike dhe të nxisë menaxhimin e qëndrueshëm të burimeve natyrore.

8. RREZIQET DHE HAPAT PËR ADRESIMIN E TYRE

Rreziqet që janë hasur gjatë monitorimit të zbatimit të këtij dokumenti kanë të bëjnë me:

- kapacitetin institucional;
- kapacitetin financiar;
- partneritetin dhe angazhimin e institucioneve të tjera si dhe faktorët e tjerë të jashtëm qëndikojnë në nivelin e zbatimit të dokumentit strategjik.
- **Kapacitetin institucional**
- Një numër i veprimeve nuk janë realizuar ose janë vonuar për shkak të kapaciteteve të limituara të procedurave të prokurimit nuk kanë mund të kryhen brenda afatit të caktuar.
- **Kapaciteti financiar**
- Strategjia është Miratuar nga Qeveria e Kosovës, megjithatë MFPT nuk ka ndarë buxhet për zbatimin e veprimeve të reja që do të ndikonin në arritjen e objektivave, veprimet janë realizuar vetëm me buxhetin ekzistues. Veprimet e reja dhe inovative kanë mbetur të kërkuar mbështetje nga donatorët.
- **Partneriteti dhe angazhimi i institucioneve të tjera**
- Mungesë e kapaciteteve në mobilizimin e partnereve të tjerë (donatorëve) dhe investues të ndryshëm për të financuar veprimet të cilat nuk janë financuar nga buxheti i Kosovës.
- Njësitë administrative të MBPZHR-se dhe stafi politik duhet të mobilizohet që të gjitha kërkesat dhe veprimet të jenë të ndërlidhura me SBZHR në mënyrë që ky dokument të jetë i zbatueshëm
- Pjesë integrale e raportit është edhe Matrica e raportimit për zbatimin e planit të veprimit të SBZHR 2022-2028 (Shtojca 1)

SHTOJCA 1

Matrica e raportimit (2023) për zbatimin e Planit të veprimit të SBZHR 2022-2028

Objektivat/Veprimet	Afati i fundit	Buxheti (€) Planifikuar/ Shpenzuar 2022	Burimi i financimit	Përgjegjësit për raportim	Produkti/Outputi	Referencë të dokumenteve	Progresi izbatimit
Objektivi strategjik 1: Rritja e konkurrencës së sektorit agro-ushqimor dhe përmirësimi i efikasitetit dhe qëndrueshmërisë së prodhimit të fermës							
Objektivi specifik 1.1: Mbështetje për të ardhura të qëndrueshme të fermës dhe elasticiteti për të rritur sigurinë ushqimore							
1.1.1 Kompensimi i dëmeve të shkaktuara nga fatkeqësitë natyrore	2022-23 TM4	Divizioni i Financave_ Te plotësohet: Buxheti i planifikuar: Buxheti i shpenzuar: 1,368,855.68 €.	Buxheti KP: 47600-DNB-SB	DPBT- Komisioni i ankesave	Komisioni ka aprovuar: 1,012 kërkesa nga 24 komuna, në vlerë prej: 2,826,464.05. €, ku nga kjo vlere janë kompensuar 82%.	KASH (Bazuar ne Vendimin e Qeverisë së Kosovës.(Nr. 30/112, datë 13.12.2022).	Progresi i plotë
1.1.2 Skemat e sigurimit në bujqësi (kultura bujqësore dhe kafshë nga buxheti i subvencioneve)	Vjetore TM4	150,000 /71,922.18 €	Buxheti KP:40100DPB-SB	DPBT, AZHB	Janë mbështetur 86 fermer /polisa te sigurimit nga fatkeqësitë natyrore.	KASHPSO	Progres i plote, ne aspektin e numrit te polisave. Te gjithë fermerët te cilët kanë aplikuar janë mbështetur

1.1.3 Subvencionimi/ mbështetja e të ardhurave të fermave për kultura bujqësore për sipërfaqe/njësi dhe sasi të prodhimit	Vjetore , TM4	17,342,780/ 47,257,539.35 €	Buxheti KP:40100 -SB	AZHB	67,765 përfitues ¹ për sipërfaqe/kg gruri dhe litra vere nga prodhimtaria bimore: Grurë=16,509 përfitues 64,347.66 ha Fara e grurit 6 përfitues 336.73 ha Gruri Kg= 8,167 përfitues 103,879,956.40 kg Plehu artificial 14,902perfitues 84,089.28 kg (gjitha kulturat e mbështetura) Misri: 12,479 përfitues 39,458.86 ha Elbi: 387 përfitues 646.66 ha Thekra: 99 përfitues 235.65 ha Tërshëra: 725 përfitues 1,610.28 ha Luledielli 18 përfitues 283.3 ha Materiali fidanore: 17 përfitues 725,679 copë Perime 6,556 përfitues 6,043.15 ha Pemë= 4,692 përfitues 5,523.58 ha Mjedër=390 përfitues 937,278.58 kg BMA=85 përfitues 120.86 ha	KASHPSO PRE	Progresi i plote
---	------------------	--------------------------------	----------------------------	------	--	----------------	------------------

¹ Një aplikues mund të jete përfitues në disa sektorë të ndryshëm

					Bujqësia organike: 14 përfitues 261.07 ha Vreshtat 2,698 përfitues 2,880.79 ha Vera =21 përfitues 7,575,634.80		
1.1.4 Subvencionimi/ mbështetja e të ardhurave të fermave për kafshë (përveç skemës së cilësisë së qumështit)	Vjetore , Q4	11,807,220/ 12,975,105.20 €	Buxheti KP 40100-SB	AZHB	9,137 përfitues për krerë te kafshëve nga prodhimtaria blegtorale: Lopë/Q =5270 përfitues 51,726 krerë Bletë=3,000 përfitues 187,826 koshere Dele=1,107 përfitues 136,483 krerë Dhi= 737 përfitues 14,861 krerë Dosa=737 përfitues 18,425 krerë Pulat= 75 përfitues 1,050,980 copë Akuakultura GJM1= 5 përfitues 332,873 kg Akuakultura 2 GJM2=4 përfitues 320,914 kg Therjet 1=8 përfitues 634 krerë Therret GJM2 =11 përfitues 1086 krerë Viçat 1=369 përfitues 5,644 krerë Viçat 2= 522 përfitues 8,287 krerë Zogjët (brojlerët) GJM1=1 përfitues 5,644	KASHPSO	Progres i plotë

					kg Zogjët (brojlerët) GJM2=1 përfitues 4,760 kg		
1.1.5 Forcimi i shërbimeve këshilluese dhe përfshirja e inovacionit si pjesa thelbësore e transferimit të njohurive	Vjetore TM3	340,000/ 200,000/ishin planifikuar, ne vitin 2023, por nuk janë shpenzuar për shkak te vonesave ne kontraktimin e projektit për shërbime këshillimore.	Buxheti KP:40400 -MSH	DSHKT	Gjatë vitit 2023 janë mbajtur Janë shpërndare rreth 4891 broshura/fletëpalosje për fermer dhe komunitetin. 6535 fermerë përkrahur me këshilla teknike ne zyre ne QIKK Dhe 2175 fermerë me këshilla direke, gjate vizitave ne ferma.		

Objektivi specifik 1.2: Rritja e konkurrencës dhe përmirësimi i orientimit ndaj kërkesave të tregut duke u fokusuar në kërkime, inovacion, teknologji dhe dixhitalizim							
1.2.1 Grantet për investime: M 1 Investime në asetet fizike të fermave bujqësore	Vjetore	13,795,125.00/ 0.00	Buxheti KP: 40700-SB 40700/DPZHR:	AZHB	Kanë aplikuar 1251 fermer 45/Pemë Manore 82/Pemë Drufrutore 150/Pemë Arrore 371/Sektori i Perimeve dhe Serrave përfshirë serrat për fidanë. 73/Depo për ruajtje të pemëve dhe perimeve 104/Prodhimi i mishit /rritja e vijaave 6/Prodhimi i mishit / derra 339/Prodhimi i qumështit /lopë 33/Prodhimi i qumështit / dele dhi 3/Pikat grumbulluese të q. 24/Sektori i rrushit 21/Sektori i vezëve Janë Autorizuar për pagesë për përfituesit e vitit 2022 (për masën 1) 367 projekte në vlerë 18,372,419.73 euro; ndërsa projektet e vitit 2023, janë në proces të vlerësimit dhe shpalljes së fituesëve.	KASHPSO PRE	Progres është duke vazhduar kontraktimi i përfituesve, në fazë finale
1.2.2 Grantet për investime :M3: Investime në asetet fizike që kanë të bëjnë me përpunimin dhe tregtimin e produkteve bujqësore dhe tëpeshkimit (M3)	Vjetore	5,000,000/ 0.00	Buxheti KP: 40700: 40700 -SB	AZHB	Janë mbështet 59 projekte/ përfitues nga sektori i agropërpunimit 17/Qumësht, 7/Mish, 2/Përpunimi i mishit të Shpezëve	KASHPSO PRE	Progres i limituar, është duke vazhduar procesi i kontrolles administrative/ vlerësimit të aplikacioneve

					15/Pemë/Perime, 6/përpunimi i verës 12/Pika grumbulluese-Depo Aplikacionet janë në fazën e shqyrtimit administrativ ndërsa për projekte e vitit 2023, janë Autorizuar për pagesë 5 projekte me vlerë totale financiare 807,466.67 euro		
1.2.3 Përgatitja e studimeve të fizibilitetit dhe dizajnit të projekteve teknike për rehabilitimin, modernizimin dhe zgjerimin e sistemeve të ujitjes dhe kullimit	Vjetore	500,000/	Buxheti i Kosovës KP:40100- Kapitale	DPBT		KASHPSO PRE	Nuk ka progres: 0 %.

1.2.4 Investime kapitalet për rehabilitimin, modernizimin dhe zgjerimin e sistemeve të ujitjes dhe të kullimit/drenazhit	Vjetore	2,130,000/ 4,240,031.44 €.	Buxheti i Kosovës KP:40100-Kapitale	DPBT	Është bërë rehabilitimi i sistemit të ujitjes për 7,750 ha sipërfaqe nën ujitje. Projekti do të vazhdon me një investim shtesë prej 10 mil €, kjo do të mundësoj rritjen e sipërfaqeve nën ujitje në 11,000 hektarë. (investimet kapital për ujitje nuk kane përfunduar ende , janë në proces të zbatimit)	KASHPSO PRE	Progres i plote
1.2.6 Krijimi i skemës për subvencionim të interesat e kredive rurale	Vjetore	0.00/00	N:500,000 Donator	Buxheti KP nuk është identifikuar Donatorët	Ky aktivitet ndërlidhet me mbështetje nga donatorët.	KASH	Nuk ka progres, në mungesë të donacioneve.
1.2.7 Skema e cilësisë së qumështit - subvencionim për qumështin e dorëzuar në fabrikat e përpunimit ose qendrat grumbulluese sipas nivelit të cilësisë (cilësi më e lartë – nivel më i lartë i subvencionimit)	Vjetore	2,050,000/ 1,555,768.49 €, gjashtëmujori i pare 1,214,139.78 €, gjashtëmujori i dyte	Buxheti KP:40100-SB	AZHB	GJM1 janë përkrahur: 1,158 përfitues. 24,882,628.97 L/qumështi GJM2 Janë përkrahur: 1,087 përfitues. 20,216,192.61 L/qumështi	KASHPSO	.

Objektivi strategjik 2: Menaxhimi i qëndrueshëm i resurseve natyrore							
Objektivi specifik 2.1: Mbështetje në zbutjen dhe në përshtatjen me ndryshimet klimatike, si përdorimin e energjisë së ripërtitshme							
2.1.2 Prioritizimi i granteve për fermerët me investime në energjinë e rinovueshme 5% nga buxheti M1 dhe M3	Vjetore 2023	20,327,000.00 5% e totalit të (M1 +M3) + 1,016,350 €	Buxheti KP:40700 -SB	AZHB	Ne proces të vlerësimit dhe përzgjedhjes.	KASHPSO	Progresi i pjesshëm:
2.1.3 Pyllëzimi i sipërfaqeve të zhveshura	Vjetore 2023	320,000/142,2 26.77	Buxheti KP 40300-Kapit.	APK	Sipërfaqja e pyllëzuar 2023 142.81/ha, numri i fidanëve të pyllëzuara : 357,025.00 copë (kontratë kornizë 36 muaj me mirëmbajtje);	KASH PSO	Progresi i pjesshëm:
2.1.4 Hartimi i planeve menaxhuese	2023	250,000/0.00	Buxheti KP 40300-Kapit.	APK		Plani Vjetor i Menaxhimit me Pyje për vitin 2022.	Progresi i jo i plote
Objektivi specifik 2.2 : Nxitja e menaxhimit të qëndrueshëm dhe efikas të burimeve (toka, uji, ajri)							
2.2.1 Prezantimi i praktikave të mira bujqësore dhe mjedisore që synojnë përmirësimin e balancës bruto të lëndëve ushqyese (për shembull, moslejimi i aplikimit të plehrave në sezonin e ftohtë ose në tokat me borë ose ujë)	2023 K3	200,000/ishin planifikuar, në vitin 2023, por nuk janë shpenzuar për shkak të vonësive në kontraktimin e projektit për shërbime këshillimore.	Buxheti KP:40400:PM 40400-M&SH	MBPZHR, Shërbimet Këshillimore	Janë shpërndarë rreth 4891 broshura/fletëpalosje për fermer dhe komunitetin. 6535 fermerë përkrahur me këshilla teknike në zyre në QIKK dhe 2175 fermerë me këshilla direkte, gjate vizitave në ferma.	Raportet nga Qendrat Informative Këshilluese Komunale(QIKK) dhe raporti vjetor i DSHKT	Progresi i pjesshëm:

2.2.3 Prioritizimi i granteve për fermerët me investime në depot e plehut për menaxhimin e plehut organik (Vjetore/pjesë e buxhetit për M1)	Vjetore		Buxheti KP: 40700-SB	MBPZHR, AZHB	Ne proces te vlerësimit te projekteve.	KASHPSO	Progres i pjesshëm
--	---------	--	-------------------------	-----------------	--	---------	--------------------

2Objektivi specifik 2.3: Mbrojtja e biodiversitetit, përmirësimi i shërbimeve të ekosistemit dhe ruajtja e habitateve dhe peizazheve/natyrës							
2.3.1 Menaxhimi i gjerë i kullotave për tokat me biodiversitet të lartë në zonat me vlerat e dëshmuara të biodiversitetit, si zonat e mbrojtura.	2023 K3	0.00/0.00	N:500,000 Donatore		MBPZHR	KASH PSO	Nuk ka progres
Objektivi strategjik 3 - Zhvillimi i bizneseve të zonave rurale dhe rritja e punësimit dhe infrastrukturës sociale							
Objektivi specifik 3.1: Promovimi i punësimit, rritjes, përfshirjes sociale dhe zhvillimit lokal në zonat rurale, duke përfshirë ekonominë bio							
3.1.1 Grantet për diversifikimin e njësive lokale ushqimore dhe zinxhirëve të furnizimit tëshkurtër dhe për biznesetrurale jo-bujqësore	Vjetore	5,000,000/0.00	Buxheti KP: 40700-SB	AZHB	Nuri i përgjithshëm i aplikanteve për masën 7: <i>10/Grumbullimi dhe përpunimi i produkteve jo drusore të pyllit përfshirë bimët mjekësore dhe aromatike. 308/Zhvillimi i turizmi rural dhe agro - turizmi. 48/Përpunimi i prodhimeve bujqësore në ekonomi familjare. 82/Prodhimi mjaltit. 77/Aktivitetet jo-bujqësore në zona rurale. 25/Rritja e shpezëve të fshatit dhe 7/Kultivimi i peshkut.</i> Janë autorizuar për pagesë 84 projekte nga programi i vitit 2022 me vlerë 2,311,285.97 euro.	KASHPSO PRE	Progres i limituar, është duke vazhduar procesi i kontrolles administrativë/vlerësimit të aplikacioneve

3.1.2 Mbështetja e iniciativave te zhvillimit lokal rural përmes mbështetjes së GLV-ve	Vjetore	200,000/0.00	Buxheti KP: 40700-SB	AM ,AZHB	Kanë aplikuar 6 GLV, për përgatitjen e strategjive te zhvillimit lokal - Qasja LEADER. Janë autorizuar 6 perfitues të GLV për vitin 2022 me vlerë 57,907.67 euro.	KASHPSO PRE	Progres i limituar, është duke vazhduar procesi i kontrolles administrativ/vlerësimit te aplikacioneve
3.1.3 Projekti për infrastrukturën publike rurale, rruge e vreshtave në Komunën e Rahovecit	Vjetore	350,000/	Buxheti KP: 45800-KP	DPBT -DVV		KASHPSO	Nuk ka progres-
Objektivi specifik 3.2 : Përmirësimi i kërkesave shoqërore për ushqimin dhe shëndetin, përfshirë ushqimin e sigurt, ushqyes dhe të qëndrueshëm, zvogëlimin e mbeturinave të ushqimit, si dhe mirëqenien e kafshëve							
3.2.1 Bujqësia organike – subvencionimi / kompensuese për fermerët që zbatojnë rregullat e bujqësisë organike, pasi prodhimi i tyre është zakonisht më i ulët ndaj ndalimit të plehrave kimike dhe pesticideve	Vjetore	150,000/100,105.78 €.	Buxheti KP: 40100-SB	MBPZHR, AZHB	Janë mbështetur: 12 përfitues/projekte, me sipërfaqe pre 261.07 ha	KASHPSO	Progresi i plotë:
3.2.2 Prioritizimi i granteve për fermerët me investime në standardet e mirëqenies së kafshëve, duke stimuluar kështu reduktimin e përdorimit të antimikrobikëve veterinarë (Vjetore pjesë e buxhetit për M1).	Vjetore	25% e buxhetit nga masa 1. 4,206,750 €	KP:40700-SB	AZHB	Është duke vazhduar procesi i vlerësimit dhe përzgjedhjes se përfitueseve.	KASHPSO	Progresi i plotë:

Objektivi strategjik 4 - Reforma gjithëpërfshirëse institucionale dhe sektoriale për krijimin e shërbime publike më efektive							
Objektivi specifik 4.1 Arritja e besueshmërisë për menaxhim dhe zbatim të buxhetit për masat e programi IPARD III							
4.1.1 Ngritja e kapaciteteve të Autoritetit Menaxhues, të njësisë së asistencës teknike për qasje në buxhetin IPARD III (duke lejuar MBPZHR të mbulojë kostot nga fondet e IPARD-it si menaxhimi i programit, monitorimi dhe vlerësimi dhe zbatimi drejtë besimit për menaxhim të buxhetit të IPARD III)	N/A	N: 24,000 Nacional	N:24,000 IPA:1,500,000 Donatore	AM Donatorët	Është duke u implementuar projekti me vlerë prej 7 milionë euro nga GIZ, financuar nga Komisioni Evropian me qëllim të ngritjes së kapaciteteve të AZHB-së drejt plotësimit të kriterëve dhe standardeve për qasje në fondin e para-anëtarësimit në BE;	PSOPRE	
4.1.2 Asistencë teknike dhe trajnime për harmonizimin e mëtejshëm me rregulloret dhe dispozitat teknike të kapitujve 11, 12 dhe 13 të BE	N/A	N: 100,000 Donatore	Buxheti KP:40700-MSH BE , IPA III TAIEX	Departamenti e Ministrisë, AZHB dhe AUVK	Ky aktivitet ndërlidhen membështetje nga donatorët	MSAPSO PRE	Nuk ka progres, ne mungese të donacioneve.
4.1.3 Hartimi i një Plani të Veprimit për zbatimin e Agjendës së Gjelbër të Ballkanit Perëndimor		2023 K3	N:500,00 Donatore	MBPZHR/ Donatorët	- Ne kuadër të pakos së punës 1-6: është mbajtur punëtorja e parë rajonale për zbatimin e Direktivës për Nitratet - Nëngrupi i punës për Kodet për Praktikën e Mirë Bujqësore, ka punuar për përshtatjen e përdorimit më të mirë të plehrave blegtorale në tokë arë". Si rezultat, është përgatitur një tabelë përmbledhëse. - Ne kuadër të pakos së punës 1-17 - Treguesit	MSAPSO PRE	Progres i plotë

					<p>Agro-Mjedisor (AEI) & Monitorimi</p> <p>Më 20 shtator u mbajt seminari i parë rajonal mbi Treguesit Agro-Mjedisor (AIE) dhe Monitorimi në Tiranë, Shqipëri. Është dërguar një listë me indikatorë nga koordinatori tematik për bujqësinë e qëndrueshme dhe për treguesit tjerë</p> <p>- Ne kuadër të pakos së punës 1-18: Më 21 shtator u mbajt seminari i parë rajonal me temë “Përshtatja ndaj ndryshimeve klimatike në bujqësi: Mbështetja e qasjeve strategjike dhe masave parandaluese për përdorim të qëndrueshëm të ujit” në Tiranë, Shqipëri.</p>		
4.14 Përgatitja e indikatorëve bazë të kontekstit sektorial dhe e indikatorëve mjedisorë të kontekstit		2023 K4	N:300,00 Donatore	MBPZHR/ Donatorët	-	MSAPSO PRE	Nuk ka progres, ne mungese të donacioneve.

4.1.5 Prezantimi i praktikave të mira bujqësore dhe mjedisore	2023	20,000.00/00	Buxheti KP:40400-MSH BE , IPA III TAIEX	Donatorët / TAIEX			Nuk ka progres, ne mungese te donacioneve.
4.1.6 Hartimi i një Kodi të praktikave të mira bujqësore për parandalimin dhe reduktimin e ndotjes me nitrate të shkaktuar nga bujqësia	2023 K3	N:100,000/00 Donatore	Buxheti KP:40400-MSH BE , IPA III TAIEX	MBPZHR/ Donatorët			Nuk ka progres, ne mungese te donacioneve.
4.1.7 Përgatitja e hartave GIS të tokës/inventarit të tokës/ dheut (GIS- Geographic Information System- Mapping; SIGJ- Sistem i Informacionit Gjeografik - Hartëzimi)	2023 K4	460,000.00/00	Buxheti KP:40400-MSH BE , IPA III TAIEX	MBPZHR/ Donatorët	Ne mungesë te donatoreve		Nuk ka progres
4.1.9 Fuqizimi i Departamentit të ShërbimeKëshillimore	2023	0.00/00 Ne kuadër te buxhetit për paga.	Buxheti KP: 40400MSH BE , IPA III TAIEX	DSHKT	Është përgatitë dhe miratuar Plani Strategjik i Shërbimeve Këshillimore për Bujqësi dhe Zhvillim Rural 2023-2027,	KASH	Progresi i plotë 100%
4.1.10 Forcimi i kontrollit të MBPZHR-së për licencat e lëshuara për BMA-të e egra dhe PPJD	2022/ 2023 Q3	0.00/00	Buxheti KP:40600-PM BE , IPA III TAIEX	DPBT/DP	Realizimi i Planit vjetor dhe plotësimi i kriterëvee licencimit		Progresi i plotë: 100%
4.1.11 Studim mbi potencialin turistik natyror dhe antropik dhe krijimi i një sistemi të regjistrimit për operatorët e turizmit rural.	2023 Q3	0.00/00	BuxhetiKP: 40700-MSHBE , IPA III TAIEX	MBPZHR / Donatorët	Ne mungese te donacioneve		Nuk ka progres.

Objektivi specifik 4.2: Digjitalizimi i sektorit dhe transferimi i njohurive dhe inovacionit							
4.2.1 Digjitalizimi i MBPZHR-së, dhe politikave të dhënave të hapura	Vjetore	100,000/0.00			<p>Rrjeti i të Dhënave të Kontabilitetit në Fermë FADN, nuk ka pasur aktivitete të zhvilluara në kuadër të mbledhjes së të dhënave pasi që kontrata për mbledhjen e të dhënave nuk është nënshkruar.</p> <p>Sistemi i Integruar Informativ Bujqësore SIIB sipas nevojës është rifreskuar me të dhëna. Gjatë vitit 2023, është angazhuar përmes procedurave të prokurimit një programer për mirëmbajtjen e sistemeve aktuale.</p> <p>Në kuadër të projektit projekti IPA 2015 Organizimin e Tregut të Përbashkët (OPT) dhe Statistikat Bujqësore", sa i përket komponentit të statistikave është zhvilluar data baza për Sistemin Informativ të Tregut. Gjitha analizat dhe publikimet për vitin 2023</p>	100,000/0.00	Progres jo i plote

4.2.2 Përmirësimi i sistemit të IT-së, për Menaxhim të politikave	2023/	135,000	Buxheti KP:47400-KP Donatorët	AZHB	Është Angazhuar një programor për periudhën 2 vjeçare për mirëmbajtjen dhe zhvillimin e sistemit të menaxhimit të granteve dhe subvencioneve si dhe është shpallë tender për mirëmbajtje dhe servisim të servereve në përdorim nga AZHB	KASHPSO	Progres jo i plote
4.2.3 Fushata sensibilizuese për bujqësinë organike, KKBBP-ja, mbi Kodin e Praktikave të Mira Bujqësore për parandalimin dhe reduktimin e ndotjes me nitrato të shkaktuar nga bujqësia dhe për hedhjen e paligjshme të mbetjeve	2023 K3	N: 100,000/00 Donatore			Mungesa e donacioneve		Nuk ka progres
4.2.4 Transferimi i njohurive të MBPZHR-së, dhe organizatat e fermerëve për marketing duke përdorur zinxhirët e shkurtër të furnizimit	2023 K4	N: 100,000/00 Donatore	Donatorët TAIEX	MBPZHR / Donatorët	Mungesa e donacioneve		Nuk ka progres
4.2.5 Transferimi i njohurive mbi Global GAP (për fermerët) dhe HACCP (për AVUK-un)	2022/ .23 Q4	100,000 Donatorët	TAIEX	MBPZHR / AVUK/ Donatorët	Mungesa e donacioneve		Nuk ka progres

4.2.6 Ngritja e kapaciteteve të Institutit Bujqësor të Kosovës për kontrollin fitosanitar të operatorët e biznesit ushqimor të mund të përmbushin standardet e BE-së për sigurinë ushqimore dhe të përmirësojnë konkurrencën e tyre.	Vjetore	200,000.00 IPA:1,000,000 Donatore	40500 IBK BE-IPA	IBK BE-IPA	Mungesa e donacioneve		Nuk ka progres
4.2.7 Transferimi i njohurive të MBPZHR-së dhe fermerët për promovimin e agroturizmit/turizmit rural	2023	N: 100,000 Donatore	TAIEX	MBPZHR / Donatorët	Mungesa e donacioneve		Nuk ka progres
4.2.8 Transferimi i njohurive nga vendet e tjera të BE-së për zbatimin e iniciativave lokale /GLV	2022/2023 K2	0.00/00	TAIEX	MBPZH- AM Donatorët / TAIEX	Është bere kerkese nga TAIEX qe te mundësohet një vizitë ne një vend i BE me qellim te shihen praktikat me te mira por nuk kem marre përgjigje nga TAIEX	TAIEX	Progres i limituar, ka munguar mbështetja nga donatoret ne transferim te njohurive.
4.2.9 Ngritja e rrjetit kombëtar rural	2022/2023 Q4	N:100,000/00 Donatore	TAIEX	DPZHR/ AM	Mungesa e donacioneve		Nuk ka progres
4.2.10 Kërkime mbi bio-ekonominë dhe ekonominë qarkore të bazuar në bio (bujqësia dhe biomasa e bazuar në pyje, biokarburantet)	2023 K3	N:100,000 Donatore	TAIEX	MBPZHR / Donatorët	Mungesa e donacioneve		Nuk ka progres

SHTOJCA II

Vlerësimi i indikatorëve të zbatimit të SBZHR 2022-28

Nr.	Objektivat/Indikatorët	Vlera bazë (2019)	Targeti afatmesëm (2024)	Targeti përfundimtar Viti (2028)	Vlerësimi /2023 ²
I. I.	Objektivi strategjik 1: Rritja e konkurrencës së sektorit agroushqimor dhe përmirësimi i efikasitetit dhe qëndrueshmërisë së prodhimit të fermës				
1	Treguesi i ndikimit 1.1: Vlera e shtuar bruto	477 mil. euro 7.2%	+10%	+20%	622 mil. euro + 30.40% /2022
2	Treguesi i ndikimit 1.2: Punë shtesë (në njësi pune vjetore)	82,657 AWU	+3%	+5%	DAESB (në vitin 2019 është reviduar kjo e dhënë në anketën e ekonomive bujqësore) dhe vazhdon të mbetet e njëjta
3	Treguesi i ndikimit 1.3: Produktiviteti i punës	5,771 euro/AWU	+6.8%	+14.28%	6,596 euro/AWU + 14.30 (2022)
I.i	Objektivi specifik 1.1 - Mbështetje për të ardhura të qëndrueshme të fermës dhe elasticiteti për ta rritur sigurinë ushqimore				
1	<i>Treguesi i prodhimit 1.1: Numri i përfituesve nga numri total i ekonomive bujqësore</i>	44.40%	50%	60%	48.20%
I. ii.	Objektivi specifik 1.2 - Rritja e konkurrencës dhe përmirësimi i orientimit ndaj kërkesave të tregut duke u fokusuar në kërkime, inovacion, teknologji dhe digjitalizim				
1	Treguesi i prodhimit 1.2: Bilanci tregtar agroushqimor (raporti eksport/import)	1:11.68	1:9	1:7	1:10.09 Eksporti: 118.9.

² Ne rastet kur nuk ka pasur të dhëna për vitin 2023, janë paraqitur të dhënat për vitin 2022.

					Mil. € Importi: 1.2 Mld € Balanci tregtar: (-1.1 Mld €)
I. iii.	Objektivi specifik 1.3 - Përmirësimi i pozicionit të fermerëve në zinxhirin e vlerës				
1	Treguesi i prodhimit 1.3: Vlera e shtuar neto për NJPV në bujqësi	1,428 euro	1,571 euro	1,728 euro	DAESB (nuk ka të dhëna sepse FADN nuk është zhvilluar nga viti 2020)
II.	Objektivi strategjik 2 - Menaxhimi i qëndrueshëm i resurseve natyrore				
1	Treguesi i ndikimit 2.1: Erozioni i tokës nga uji (Pjesa e sipërfaqeve totale të mbuluara nga toka me erozion të fortë dhe shumë të fortë)	23.45	-2%	-5%	n/a
2	Treguesi i ndikimit 2.2: Bujqësia me vlerë të lartë natyrore (HNV).	N/A	Mesatarja e BE-së: 33.14% nga totali i SBSH	Mesatarja e BE-së: 33.14% nga totali i SBSH	n/a
3	Treguesi i ndikimit 2.3: Cilësia e ujit - Nitratet në ujërat nëntokësore	N/A	Mesatarja e BE-së 50 mg NO ₃ për litër/mesatare vjetore	Mesatarja e BE-së 50 mg NO ₃ për litër/mesatare vjetore	n/a
II.i	Objektivi specifik 2.1 - Mbështetje në zbutjen dhe në përshtatjen me ndryshimet klimatike, si përdorimin e energjisë së ripërtëritshme				
1	Treguesi i prodhimit 2.1: Pjesa e emetimeve të GHG nga bujqësia	7%	0 rritje	0 rritje	8%
II. ii.	Objektivi specifik 2.2 - Nxitja e menaxhimit të qëndrueshëm dhe efikas të burimeve (toka, uji, ajri)				

1	Treguesi i prodhimit 2.2.1: Bilanci bruto i lëndëve ushqyese	N/A	Mesatarja e BE-së 44kg/N/ha	Mesatarja e BE-së 44kg/N/ha	n/a
2	Treguesi i prodhimit 2.2.3: Pjesa e UAA me erozion shumë të fortë të tokës nga uji	7.35%	-2%	-5%	n/a
3	Treguesi i prodhimit 2.2.4: Emetimet e amoniakut nga bujqësia	N/A	Mesatarja e BE-së: 93% nga burimet bujqësore	Mesatarja e BE-së: 93% nga burimet bujqësore	n/a
II. iii.	Objektivi specifik 2.3 - Mbrojtja e biodiversitetit, përmirësimi i shërbimeve të ekosistemit dhe ruajtja e habitateve dhe peizazheve/natyres				
1	Treguesi i prodhimit 2.1: Numri i ha UAA sipas skemave agromjedisore dhe klimatike	0	10	50	n/a
III.	Objektivi strategjik 3 - Zhvillimi i bizneseve të zonave rurale dhe rritja e punësimit dhe infrastrukturës sociale				
1	Treguesi i ndikimit 3.1: Shkalla e punësimit rural	N/A	Mesatarja e BE-së 73.07%	Mesatarja e BE-së 73.07%	n/a
2	Treguesi i ndikimit 3.2: Shkalla e varfërisë rurale	N/A	Mesatarja e BE-së 20.90%	Mesatarja e BE-së 20.90%	n/a
3	Treguesi i ndikimit 3.3: GDP rurale për kokë	N/A	Mesatarja e BE-së: 20,067 euro/banor	Mesatarja e BE-së: 20,067 euro/banor	n/a
III. i.	Objektivi specifik 3.1 - Promovimi i punësimit, rritjes, përfshirjes sociale dhe zhvillimit lokal në zonat rurale, duke përfshirë ekonominë bio				
1	Treguesi i prodhimit 3.1: Numri i vendeve të punës në zonat rurale në sektorin jobujqësor	N/A	Mesatarja e BE-së: 88%	Mesatarja e BE-së: 88%	n/a
2	Treguesi i prodhimit 3.2 Numri i GLV	12	20	30	12

III.ii.	Objektivi specifik 3.2 - Përmirësimi i kërkesave shoqërore për ushqimin dhe shëndetin, përfshirë ushqimin e sigurt, ushqyes dhe të qëndrueshëm, zvogëlimin e mbeturinave të ushqimit, si dhe mirëqenien e kafshëve				
1	Treguesi i prodhimit 3.1: Shitjet e produkteve për mbrojtjen e bimëve	759,359/euro	≤ 759,359/euro	≤ 759,359/euro	1,197,126/euro.
2	Treguesi i prodhimit 3.2: Shitjet e antimikrobikëve veterinarë	379,704/euro	≤ 379,704/euro	≤ 379,704/euro	n/a
III.iii	Objektivi specifik 3.3 - Promovimi i barazisë gjinore, duke përfshirë pjesëmarrjen e grave në bujqësi dhe përfshirjen sociale të komuniteteve dhe grupeve të cënueshme				
	Treguesi i ndikimit: tokave bujqësore në pronësi të grave	4.9%	10%	20%	n/a
IV.	Objektivi Strategjik 4 - Reforma gjithëpërfshirëse institucionale dhe sektoriale për të krijuar shërbime				
21	Treguesi i ndikimit 4.1: Niveli i transpozimit dhe zbatimit të legjislacionit përkatës të BE-së në nivel të MBPZHR-së	30%	50%	100%	75%
	Objektivi specifik 4.1 - Riorganizimi dhe funksionalizimi i plotë i AZHB-së si Agjenci IPARD				
	Treguesi i ndikimit 4.1: AZHB e ristrukturuar dhe funksionale sipas kërkesave të direktivave të BE-së. me staf të mjaftueshëm dhe të përgatitur si dhe pavarësi të plotë funksionale në përbushjen e misionit të saj.	0	100%	100%	70 %, Ristrukturimi dhe funksionalizimi I vendeve të punës konform rregullores së re të nënshkruar, rekrutimimi i 10 zyrtareve të rinj, rekrutimi edhe I 20 zyrtareve të tjerë të cilët priten të nënshkruajnë kontratat e aktemrimit me

					AZHB-ne, Themelimi i drejtorisë së financave në AZHB, për pagesën e PD dhe PZHR.
	Treguesi i ndikimit 4.2: Procedura të brendshme të aprovuara dhe të zbatuara gjatë të gjitha fazave të zbatimit të PPD-së dhe PZHR-së.	0	100%	100%	80 % Përgatitja e doracakut të detajuar për implementimin e procedurave të pagesave direkte, fillimi i procedurave të akreditimit për IPARD
IV. i.	Objektivi specifik 4.3 - Arritja e besueshmërisë për menaxhim dhe zbatim të buxhetit për masat e programit IPARD III				
22	Treguesi i prodhimit 4:3 Niveli i arritjes së besimit të detyrave të zbatimit të buxhetit për 4 masa IPARD	0	50%	100%	0%, Nuk janë akredituar, ndërsa masat të cilat financohen nga buxheti nacional, kemi një nivel në rritje të besueshmërisë, bazuar në rritjen e numrit të aplikacioneve dhe ndarjen racionale të buxhetit.

V.	Objektivi specifik 4.2 - Digjitalizimi i sektorit dhe transferimi i njohurive dhe inovacionit				
23	Treguesi i ndikimit 5.1: Niveli i dixhitalizimit të MBPZHR, AZHB dhe institucioneve të tjera të koordinuara nga MBPZHR	40%	70%	100%	70% Është përmirësuar dukshëm Sistemi I menaxhimit te pagesave direkte, granteve, vlen te theksohet se aplikimi për PZHR realizohet ne sistem online për dallim prej viteve te tjera qe aplikimi është bere ne kopje fizike,
26	Treguesi i ndikimit 5.2: Niveli i ngritjes së Sistemit të Njohurive dhe Inovacionit Bujqësor (AKIS)	10%	50%	100%	50 % Është arritur një nivel i kënaqshëm i ngritjes se sistemeve te njohurive, dhe inovacionit, si ne sisteme ashtu edhe ne resurse humane.

*Nuk ka tregues specifikë, pasi objektivi horizontal është menduar të merret në konsideratë në nivelin e të gjithë treguesve të tjerë të mësipërm

Modelet/pasaportat e ndikimit dhe treguesve të prodhimit duhet të ndjekin treguesit CAP të BE-së, siç janë paraqitur nga Komisioni Evropian: https://agridata.ec.europa.eu/extensions/DataPortal/cmef_indicators.html